

Nr 6 A.

Godkänd av första kammaren den 5 april 1927.

Godkänd av andra kammaren den 5 april 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1927—1928 under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till kommunikationsdepartementet, ävensom åtskilliga beträffande samma huvudtitel väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 6.)

Till Konungen.

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 4 januari 1927 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1927—1928 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å sjätte huvudtiteln föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag)

dels från och med den 1 juli 1927, med uteslutande av den å kommunikationsdepartementets ordinarie stat uppförda registratorsbefattningen i lönegraden B 22, å samma stat upptaga en registratorsbefattning i lönegraden B 15;

dels från och med samma tidpunkt till övergångsstat överföra den nuvarande registratorsbefattningen i departementet;

dels godkänna följande ordinarie stater för kommunikationsdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1927:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor 135,400
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	» 23,700
	<hr/>
Förslagsanslag kronor	159,100;

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förslagsanslag	kronor 17,900;
----------------------------------	----------------

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 14 saml. Nr 6 A.

dels ock minska det ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, nu 191,100 kronor, med 14,100 kronor till 177,000 kronor.

Riksdagen har numera beträffande vissa departement fattat beslut i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag rörande förändring i lönegradsplacering för registratorerna i statsdepartementen (jmf. riksdagens skrivelse nr 10 A punkt 1). Dessa beslut innebära, att ifrågavarande befattningshavare skola, på sätt Eders Kungl. Maj:t föreslagit, hänföras till lönegraden B 15. På grund härav torde — såsom ock Eders Kungl. Maj:t föreslagit — den å kommunikationsdepartementets stat nu uppförda registratorsbefattningen bära upptagas å övergångsstat och förslagsanslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän nedsättas till 135,400 kronor.

Då riksdagen ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i avseende å departementets stat, har riksdagen *dels* från och med den 1 juli 1927, med uteslutande av den å kommunikationsdepartementets ordinarie stat uppförda registratorsbefattningen i lönegraden B 22, å samma stat upptagit en registratorsbefattning i lönegraden B 15; *dels* från och med samma tidpunkt till övergångsstat överfört den nuvarande registratorsbefattningen i departementet; *dels* godkänt följande ordinarie stater för kommunikationsdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1927:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor 135,400
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	23,700
	Förslagsanslag kronor 159,100;

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förslagsanslag kronor 17,900;
dels ock minskat det ordinarie förslagsanslaget till *departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli*, nu 191,100 kronor, med 14,100 kronor till 177,000 kronor.

2:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2) har riksdagen till *avlönande av en extra byråchef för tekniska ärenden* inom kommunikationsdepartementet för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 12,000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsväsendet.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 3) föreslagit riksdagen att *dels* från och med den 1 juli 1927, med uteslutande av den å väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ordinarie stat uppförda befattningen såsom byrådirektör och ledamot i lönegraden B 28, i samma stat upptaga tre befattningar såsom byråchef

och ledamot i lönegraden B 30; *dels* godkänna följande stat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928:

<i>Stat:</i>	Kronor.
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	135,260
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	3,500
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	29,700
	Summa 168,460;

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, nu 167,500 kronor, med 960 kronor till 168,460 kronor.

I en inom riksdagen väckt motion (I: 12) har hemställts, att riksdagen måtte avslå Eders Kungl. Maj:ts proposition, i vad den avser förändring till byråchefstjänst av den nuvarande byrådirektörsbefattningen i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Beträffande den föreslagna omändringen av byrådirektörsbefattningen å väg- och vattenbyggnadsstyrelsens administrativa byrå till en ordinarie byråchefstjänst vill riksdagen erinra om förevarande ärendes nära samband med frågan om en förändrad organisation av väg- och vattenbyggnadsväsendet. Såsom i den i ämnet väckta motionen närmare påvisats, har ett flertal länsstyrelser och andra korporationer uttalat sig för en decentralisation av vägadministrationen, varmed emellertid skulle följa en betydande avlastning av ärenden från väg- och vattenbyggnadsstyrelsens administrativa avdelning. Det torde icke kunna förnekas, att den av Eders Kungl. Maj:t nu föreslagna förändringen i avseende å väg- och vattenbyggnadsstyrelsens personalstat skulle i sin mån kunna inverka föregripande på de övriga frågor rörande väg- och vattenbyggnadsadministrationen, som avvakta lösning.

Å andra sidan framgår av den lämnade utredningen, att göromålen å byrådirektörsbefattningen äro av ganska ansvarsfull och ekonomiskt betydelsefull natur. Byråns centrala ställning inom verket och den alltjämt tillväxande anhopningen av ärenden belysas ock genom de siffror, departementschefen i detta avseende kunnat åberopa.

Utan att alltså kunna tillstyrka att någon organisatorisk förändring med avseende å väg- och vattenbyggnadsstyrelsens personalstat nu vidtages måste dock riksdagen finna rättvist och billigt, att tillsvidare — och i avvaktan på den blivande lösningen av frågan om väg- och vattenbyggnadsväsendets organisation — sådana anordningar träffas, att den nuvarande innehavaren av ifrågavarande byrådirektörsbefattning må i lönehänseende bliva ungefärligen jämställd med byråchef.

I sådant syfte har riksdagen ansett sig böra medgiva, att nuvarande innehavaren av nämnda befattning må från och med den 1 juli 1927 tillsvidare uppbära personligt lönetillägg till ett belopp av 800 kronor.

I enlighet härmed har riksdagen ansett det ordinarie förslagsanslaget till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen böra för budgetåret 1927—1928 upptagas till samma belopp som för innevarande budgetperiod eller till 167,500 kronor. Det till lönetillägg åt byrådirektören å administrativa byrån erforderliga be-

loppet synes riksdagen lämpligen kunna bestridas av det under punkt 4 här nedan till upprätthållande av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet omhandlade extra anslaget.

Under återopande av vad sålunda anförts, får riksdagen under förevarande punkt anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med oförändrat belopp 167,500 kronor.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 4) föreslagit riksdagen att till upprätthållande av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra anslag av 56,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag att höja det extra anslaget till upprätthållande av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet för anställande av två extra befattningshavare i 21:a lönegraden har riksdagen ansett sig böra bifalla. Emellertid erfordras ytterligare höjning av ifrågavarande anslag för beredande, på sätt i nästföregående punkt omförmäls, av personligt lönetillägg åt byrådirektören å administrativa byrån med 800 kronor. Den totala höjningen av anslaget synes därför böra bestämmas till 12,800 kronor. I enlighet härmed bör för upprätthållande av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet under budgetåret 1927—1928 anvisas ett extra anslag av 56,800 kronor.

Under återopande av det sålunda anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till *upprätthållande av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 56,800 kronor.

5:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6) har riksdagen såsom *ytterligare medel till avlöning av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens distriktstjänstemän* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 4,500 kronor.

6:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie reservationsanslaget till *stipendier åt medlemmar av väg- och vattenbyggnadskåren* utan angivet belopp.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 8) föreslagit riksdagen att höja det ordinarie reservationsanslaget till *expenser för allmänna arbeten*, nu 45,000 kronor, med 35,000 kronor till 80,000 kronor.

Med hänsyn till vad departementschefen i ärendet anfört, har riksdagen ansett sig böra medgiva, att de för *expenser för allmänna arbeten* erforderliga medel i riksstaten uppföras under ett enda anslag, med karaktär av ordinarie reservationsanslag. Mot det för nästkommande budgetår äskade anslagets storlek har riksdagen icke funnit anledning till erinran. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie reservationsanslaget till *expenser för allmänna arbeten*, nu 45,000 kronor, med 35,000 kronor till 80,000 kronor.

8:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen minskat det ordinarie reservationsanslaget till *väguundersökningar*, nu 90,000 kronor, med 30,000 kronor till 60,000 kronor.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 12) föreslagit riksdagen att till under-

sökningar av mindre hamnar och farleder ävensom till upprättande av planer till anläggning eller ombyggnad av broar, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag, för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har riksdagen till *undersökningar av mindre hamnar och farleder ävensom till upprättande av planer till anläggning eller ombyggnad av broar*, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag, för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 13) föreslagit riksdagen att till anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till *anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

11:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 14) föreslagit riksdagen att till understödjande av brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning av åar och farleder för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

På av departementschefen anförd skäl har riksdagen ansett sig böra bestämma förevarande anslag till samma belopp som för innevarande budgetår.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *understödjande av brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning av åar och farleder* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 15) föreslagit riksdagen att för anläggning av enklare vägar för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 700,000 kronor.

Med hänsyn till vad departementschefen i ärendet anfört, har riksdagen ansett, att anslaget för anläggning av enklare vägar för nästkommande budgetår bör höjas till 700,000 kronor. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för *anläggning av enklare vägar* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 700,000 kronor.

13:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 16 gjorda framställning har riksdagen för *anläggning av enklare väg mellan Muodoslombolo och Saivomuotka* i Norrbottens län anvisat ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 17) föreslagit riksdagen att för anläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Väster-norrlands samt vissa delar av Kopparbergs län för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 450,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen för *anläggning av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Väster-*

norrlands samt vissa delar av Kopparbergs län för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 450,000 kronor.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 18) föreslagit riksdagen att för anläggning av utfartsvägar i Norrland, Dalarna och Värmland för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 225,000 kronor.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehått vissa inom riksdagen väckta motioner.

Sälunda har i en motion (II: 33) yrkats, att riksdagen måtte besluta höja det i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln begärda beloppet 225,000 kronor för anläggning av utfartsvägar i Norrland, Dalarna och Värmland för budgetåret 1927—1928 till 300,000 kronor.

Vidare har i en motion (II: 137) hemställts, att riksdagen måtte besluta att för anläggning av utfartsvägar i Norrland, Dalarna och Värmland *samt Örebro län* anvisa ett extra reservationsanslag av 225,000 kronor.

Slutligen har i en motion (II: 208) yrkats, att för anläggning av utfartsvägar i Norrland, Dalarna och Värmland måtte för budgetåret 1927—1928 anvisas ett extra reservationsanslag av 275,000 kronor.

Beträffande det i motionen II: 137 gjorda yrkandet, att bidrag från ifrågasvarande anslag måtte få lämnas även till väganläggningar inom Örebro län, måste riksdagen, utan att kunna finna att anslaget bör användas för hela nämnda län dock anse goda skäl föreligga för att området för användningen utsträcker även till norra delarna av länet, vilka med avseende på bebyggelse och vägförhållanden m. m. torde vara jämförliga med de övriga nordliga landsdelar, som för närvarande kunna komma i åtnjutande av statsbidrag från anslaget. Närmast gäller detta de intill gränsen av Dalarna och Värmland belägna socknarna Grythyttan, Hällefors, Hjulsjö, Ljusnarsberg och Ramsberg.

Med tagen hänsyn jämväl till att Örebro landsting för sin del redan anvisat bidrag för ändamålet, finner sig riksdagen alltså böra medgiva, att även norra delarna av Örebro län må kunna komma i åtnjutande av bidrag från detta anslag. På sätt gäller för Gävleborgs län, Dalarna och Värmland, torde förekommande frågor om anslagsfördelning — vilka inom de fyra nordligaste länen avgöras av länsstyrelserna — böra, vad Örebro län beträffar, underställas Eders Kungl. Maj:ts prövning.

Slutligen har riksdagen, i anslutning till de i detta avseende motionsvis gjorda yrkandena, bestämt anslagsbeloppet för nästkommande budgetår till 275,000 kronor, ett belopp som i betraktande av föreliggande stora medelsbehov och anslagets allmängagnande syfte icke torde kunna anses för högt tilltaget. Med ett anslag av denna storlek läser bidrag allenast kunna lämnas till de vägföretag, som ur olika synpunkter framstå som de mest angelägna och behjärtansvärda, vilket å andra sidan utgör garanti för att anslaget skall bli till största praktiska nytta.

Å Eders Kungl. Maj:t torde, liksom tidigare varit fallet, ankomma att bestämma de närmare villkoren för beviljande av statsbidrag från anslaget.

Under återopande härav får riksdagen anmäla,

att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och ovanberörda i ämnet väckta motioner (II: 33, 137 och 208), för anläggning av *utfartsvägar* i Norrland, Dalarna, Värmland och norra delarna av Örebro län för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 275,000 kronor.

16:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 19) har riksdagen av det av 1925 års riksdag för *beredande av tilläggsbidrag till vissa väganläggnings- och brobyggnads- m. fl. företag* beviljade beloppet av 1,000,000 kronor för budgetåret 1927—1928 såsom extra reservationsanslag anvisat ett belopp av 350,000 kronor.

17:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 20) föreslagit riksdagen att för *fullbordande och underhåll av väganläggning mellan Tärna kyrkoby och Slussfors* för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 185,000 kronor.

Då det torde vara oundgängligen nödvändigt, att de ytterligare medel, som nu begäras för ifrågavarande väganläggning, ställas till förfogande, har riksdagen ansett sig böra bifalla förevarande förslag. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för *fullbordande och underhåll av väganläggning mellan Tärna kyrkoby och Slussfors* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 185,000 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 21) föreslagit riksdagen att för *anläggning av tillfartsvägar till inlandsbanan i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län* för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag. I likhet med departementschefen finner riksdagen hinder icke böra möta för att nu ifrågavarande anslag tages i anspråk för utförande jämväl av de vägföretag, som kunna finnas erforderliga för bildande av förbindelseleder till statsbanedelen Sveg—Hede. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för *anläggning av tillfartsvägar till inlandsbanan i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

19:o) Under punkt 22 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen *dels* medgiva, att för bedrivande av arbeten å till fiskehamnsgruppen I hörande hamnbyggnader må av de till företag inom fiskehamnsgruppen II anvisade anslag användas ett belopp av 50,000 kronor, *dels ock* för samma ändamål för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen *dels* medgivit, att för bedrivande av arbeten å till fiskehamnsgruppen I hörande hamnbyggnader må av de till företag inom fiskehamnsgruppen II anvisade anslag användas ett belopp av 50,000 kronor, *dels ock* för samma ändamål för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

20:o) Under punkt 24 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* till undersökningar och upprättande av arbetsplaner för sådana fiskehamnar,

som äro avsedda att antingen utföras såsom statens fiskehamnar eller erhålla statsbidrag från anslaget till statsunderstödda fiskehamnar, för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor, *dels ock* besluta, att beträffande undersökning, vartill förrättningsman förordnats efter den 30 juni 1927, skola för åtnjutande av statsbidrag från ifrågavarande anslag gälla de av departementschefen i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 4 januari 1927 förordade villkor.

Under åberopande av vad departementschefen i ämnet anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* till *undersökningar och upprättande av arbetsplaner för sådana fiskehamnar, som äro avsedda att antingen utföras såsom statens fiskehamnar eller erhålla statsbidrag från anslaget till statsunderstödda fiskehamnar*, för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor, *dels ock* beslutat, att beträffande undersökning, vartill förrättningsman förordnats efter den 30 juni 1927, skola för åtnjutande av statsbidrag från ifrågavarande anslag gälla de av departementschefen i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 4 januari 1927 förordade villkor.

21:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 25) föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnader för större reparations- och muddringsarbeten å statens fiskehamnar och statsunderstödda fiskehamnar för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 25,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot departementschefens förslag beträffande iståndsättandet av hamnanläggningen vid Hanö, vilken anläggning nästan helt och hållet utförts på statens bekostnad och till vilken staten är ägare. Givetvis bör vid bifall till förslaget någon förändring icke inträda i lotsverkets nuvarande skyldighet att till en tiondel bidraga till underhållskostnaderna.

Det av Eders Kungl. Maj:t äskade beloppet, 25,000 kronor, till bestridande av kostnader för reparation av större skador å statens egna och statsunderstödda fiskehamnar har riksdagen ansett sig böra bevilja, och får därför riksdagen anmäla, att riksdagen till *bestridande av kostnader för större reparations- och muddringsarbeten å statens fiskehamnar och statsunderstödda fiskehamnar* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 25,000 kronor.

Vägunderhållet och skjutsväsendet.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 26) föreslagit riksdagen *dels* höja det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till vägunderhållet på landet, nu 5,500,000 kronor, med 3,000,000 kronor till 8,500,000 kronor, att med 4,000,000 kronor direkt utgå av automobilskattemedel, *dels ock* medgiva, att från förevarande anslag må utgå tilläggsbidrag, som avses i 9 § i lagen den 13 juni 1919 om ödebygdsvägar.

Beträffande Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag kommer riksdagen att framdeles under riksdagen anmäla sitt beslut.

23:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) har riksdagen

för *bestridande av statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 2,000 kronor.

24:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 28) har riksdagen till *understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 200,000 kronor.

25:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 29 framställda förslag, vilket innebär, att statens understöd till svenska vägföreningen skulle för budgetåret 1927—1928 utgå med samma belopp som för innevarande budgetperiod eller 33,000 kronor, har riksdagen till *understöd åt svenska vägföreningen* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 33,000 kronor.

26:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30) har riksdagen minskat det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag till skjutsentreprenader*. nu 390,000 kronor, med 160,000 kronor till 230,000 kronor.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 31) föreslagit riksdagen att till *bestridande av utgifter för registrering av automobiler m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra förslagsanslag av 10,000 kronor.

Riksdagen, som ej funnit anledning till erinran emot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får anmäla, att riksdagen till *bestridande av utgifter för registrering av automobiler m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 10,000 kronor.

Byggnadsväsendet.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 32) föreslagit riksdagen att i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppföra det ordinarie förslagsanslaget till byggnadsstyrelsen med oförändrat belopp, 256,300 kronor.

I detta anslag ingår en post å 67,000 kronor till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. Härförutom beräknas för samma ändamål under nästkommande budgetår ett belopp av 84,500 kronor bliva erforderligt, vilket, på sätt under nästföljande punkt omförmäles, äskas sasom extra anslag för nämnda budgetår.

Riksdagen, som delar den av departementschefen uttalade uppfattningen, att med ökning av antalet ordinarie befattningshavare hos byggnadsstyrelsen bör tills vidare anstå, har ansett sig böra medgiva, att till avlöningar åt icke-ordinarie personal medel ställas till byggnadsstyrelsens förfogande i av Eders Kungl. Maj:t föreslagen omfattning. Under förevarande punkt får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört det ordinarie förslagsanslaget till *byggnadsstyrelsen* med oförändrat belopp, 256,300 kronor.

29:o) Under åberopande av vad riksdagen under nästföregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag under punkt 33, till *upprätthållande av byggnadsstyrelsens verksamhet* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 84,500 kronor.

30:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34) har riksdagen till *avlöning av länsarkitekter* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 47,000 kronor.

31:o) Under punkt 35 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppföra det ordinarie reservationsanslaget till byggnader och reparationer med oförändrat belopp, 500,000 kronor.

Härutöver äskas emellertid för ifrågavarande ändamål, på sätt under punkt 32 här nedan omförmäles, ett extra anslag å 800,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär en avsevärd höjning av de anslag, som under innevarande budgetår beviljats till byggnader samt reparationer av statens fastigheter. Av den i ämnet lämnade utredningen framgår emellertid, att flera staten tillhöriga byggnader äro i sådant tillstånd, att man icke längre torde böra dröja med att igångsätta erforderliga reparationsarbeten. Med hänsyn härtill har riksdagen ansett sig böra ställa medel till förfogande i av Eders Kungl. Maj:t föreslagen omfattning. Under förevarande punkt får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört det ordinarie reservationsanslaget till *byggnader och reparationer* med oförändrat belopp, 500,000 kronor.

32:o) Under hänvisning till vad riksdagen anfört under nästföregående punkt, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 36 framställda förslag, till *förstärkning av anslaget till byggnader och reparationer* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 800,000 kronor.

33:o). Med förmälan, att riksdagen icke haft något att erinra mot att av det utav Eders Kungl. Maj:t under punkt 37 äskade fortsättningsanslaget, 175,000 kronor, för yttre restaurering av Stockholms slott ett belopp av 3,000 kronor må tagas i anspråk för fortsatt bedrivande av kulturhistoriska undersökningar i samband med restaureringsarbetena, får riksdagen anmäla, att riksdagen för arbetena med *yttre restaurering av Stockholms slott* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 175,000 kronor.

34:o) Under punkt 40 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för restaurering av Malmöhus slott för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Riksdagen har ansett en begränsning av ifrågavarande belopp till 80,000 kronor böra kunna utan större olägenheter vidtagas. I enlighet härmed har riksdagen för *restaurering av Malmöhus slott* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 80,000 kronor.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 41) föreslagit riksdagen att för konserveringsarbeten å Bohus fästningsruin för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

I sammanhang med förevarande ärende har utskottet förehaft till behandling två inom riksdagen väckta motioner (I: 21 och II: 156), däri yrkats, att riksdagen måtte för konserveringsarbeten å Bohus fästningsruin för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor.

Det förslag till konservering av Bohus fästningsruin, som godkändes av 1926 års riksdag, avsåg utförande av sådana restaureringsarbeten, som ansågos vara mest trängande till förhindrande av ruinens fortsatta förfall. Dessa arbeten skulle fortgå under en tidrymd av fem år och beräknades draga en årlig kostnad av 30,000 kronor.

Givet är, att ett avbrytande av de redan påbörjade konserveringsarbetena kan komma att äventyra möjligheten att för framtiden bevara ifrågavarande ruin i ett med hänsyn till dess historiska betydelse värdigt skick. I betraktande av det förfall, vari densamma redan befinner sig, lär det ock kunna befaras, att ett uppskjutande av densammans restaurering kan komma att innebära, att de framtida arbetena för dess konservering bliva för statsverket avsevärt kostsammare än enligt den år 1926 beslutade planen. Om ock det för konserveringsarbetenas avbrytande anförda motivet, nämligen hänsynen till det finansiella läget, är värt allt erkännande, vill det dock synas riksdagen, som om de nu igångsatta arbetena böra fullföljas i den av riksdagen beslutade omfattningen. Hinder torde härvid icke böra möta att, där så befinnes erforderligt, vidtaga de av byggnadsstyrelsen omförmälda avvikelser från restaureringsplanen, under förutsättning att dessa icke öka kostnaderna.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med bifall till de i ämnet väckta motionerna (I: 21 och II: 156) för *konserveringsarbeten å Bohus fästningsruin* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 42) föreslagit riksdagen att för beredande av förbättrade lokaler för lantmäterikontoret i Uppsala län m. m. för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 27,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen för *beredande av förbättrade lokaler för lantmäterikontoret i Uppsala län m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 27,000 kronor.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 43) föreslagit riksdagen att för utvidgning av värmeledningen i landsstatshuset i Karlskrona m. m. för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 18,500 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, får anmäla, att riksdagen för *utvidgning av värmeledningen i landsstatshuset i Karlskrona m. m.* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 18,500 kronor.

38:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 44) föreslagit riksdagen att för vissa ändrings- och reparationsarbeten å länsresidenset och landsstatshuset i Malmö för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 64,000 kronor.

Med hänsyn till vad departementschefen i ärendet anført har riksdagen för vissa *ändrings- och reparationsarbeten å länsresidenset och landsstatshuset i Malmö* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 64,000 kronor.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 45) föreslagit riksdagen att för beredande av förbättrade lokaler för länsstyrelsen i Örebro län för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra reservationsanslag av 75,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot att de föreslagna ändrings-

arbetena i Örebro slott utföras i den av departementschefen åsyftade omfattningen, har för *beredande av förbättrade lokaler för länsstyrelsen i Örebro län* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra reservationsanslag av 75,000 kronor.

40:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 46) föreslagit riksdagen medgiva, att för vissa ändringsarbeten i västra flygelbyggnaden till Gävle slott må användas den besparing om 4,182 kronor 64 öre, som uppkommit å det av riksdagen för indragande av värmeledning i östra flygelbyggnaden till nämnda slott för budgetåret 1924—1925 anvisade extra reservationsanslaget å 15,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har riksdagen medgivit, att för vissa *ändringsarbeten i västra flygelbyggnaden till Gävle slott* må användas den besparing om 4,182 kronor 64 öre, som uppkommit å det av riksdagen för indragande av värmeledning i östra flygelbyggnaden till nämnda slott för budgetåret 1924—1925 anvisade extra reservationsanslaget å 15,000 kronor.

Diverse.

41:o) Under uppmärksammande att det av Eders Kungl. Maj:t under punkt 47 äskade anslaget är avsett för beredande åt statens järnvägar av gottgörelse för transporter, beträffande vilka, i enlighet med hittills i vissa enstaka undantagsfall tillämpad praxis, befrielse eller nedsättning ansetts böra medgivas i befodringsavgifterna, såsom i fråga om studieresor för riksdagens ledamöter, resor i samband med vissa kongresser, befordran av vissa vetenskapliga samlingar m. m., har riksdagen för *beredande av ersättning åt statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befodringsavgifterna för vissa resor* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra förslagsanslag av 25,000 kronor.

42:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48) har riksdagen såsom *bidrag till utgivande genom svenska brandskyddsföreningen av tidskriften »Brandskydd»* för budgetåret 1927—1928 anvisat ett extra anslag av 400 kronor.

43:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 49) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1927—1928 anvisa *dels* till understöd av regelbunden luftfart ett extra reservationsanslag av 500,000 kronor, *dels ock* för biträde vid handläggning av ärenden rörande luftfart ett extra anslag av 5,000 kronor.

I en inom riksdagen väckt motion (I: 88) har hemställts, bland annat, att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra anslag å 17,500 kronor till bestridande av de kostnader, som Malmö stad förskotterat för flygstationen vid Bulltofta.

Med hänsyn till den av departementschefen i ärendet lämnade utredningen har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Trafiken å Göteborgslinjen skulle under år 1927, enligt vad utredningen

utvisar, eventuellt komma att bestridas av det tyska företaget, med vilket aktiebolaget Aerotransport står i samtrafik; det subventionsbelopp, som enligt tidigare uppgjord trafikplan vore behöfligt för nämnda linje, skulle för sådant fall i stället komma till användning för en utsträckt trafik på linjen Stockholm—Helsingfors. Riksdagen, som förutsätter, att trafiken på Göteborg ordnas på ett tillfredsställande sätt, har intet att erinra mot detta departementschefens förslag.

Det i ovanberörda motion begärda anslaget å 17,500 kronor för ersättande av utlägg, som gjorts av Malmö stad för vissa förbättringsarbeten å flygplatsen å Bulltoftafältet, har riksdagen ansett sig böra bevilja. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, utgöras dessa arbeten i huvudsak av nödiga kompletteringar till den av staten uppförda nya hangarbyggnaden därstädes; kostnaderna för dessa kompletteringsarbeten hava av Malmö stad förskjutits i avvaktan på att staten — i enlighet med av vad vederbörande ställts i utsikt — framdeles skulle ersätta desamma.

Beträffande frågan om anvisande av anslag till luftfartslånefonden, vilket ärende sammanhänger med övriga frågor om anvisande av medel till kapitalökning för de under kommunikationsdepartementet hörande utlåningsfonderna, kommer riksdagen att framdeles under riksdagen anmäla sitt beslut.

Riksdagen får alltså anmäla, *dels* att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, för budgetåret 1927—1928 anvisat till *understöd av regelbunden luftfart* ett extra reservationsanslag av 500,000 kronor, samt för *biträde vid handläggning av ärenden rörande luftfart* ett extra anslag av 5,000 kronor; *dels ock* att riksdagen, i anledning av en i ämnet väckt motion (I: 88), för budgetåret 1927—1928 till bestridande av *kostnader, som av Malmö stad förskjutits för vissa arbeten å flygplatsen å Bulltoftafältet*, anvisat ett extra anslag av 17,500 kronor.

44:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50) har riksdagen minskat det ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar, nu 140,000 kronor, med 20,000 kronor till 120,000 kronor.

45:o) Beträffande ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader (punkt 54) kommer riksdagen att framdeles under riksdagen anmäla sitt beslut.

Övriga ordinarie anslag.

46:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under sjätte huvudtiteln, har någon ändring ej föreslagits.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppfört samtliga ordinarie anslag under sjätte huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, med oförändrade belopp.

Stockholm den 5 april 1927.

Med undersätlig vördnad.